

Lutgarde Schotsmans en Guy Roggen: 'Op prijskampen gaat bij boeren nog veel te weinig door het hoofd welk dier ze ook echt als fokdier willen meenemen'

Terbeck is gekentekend door klinkende namen als Précieux de Magraule en Epantant du Vyle Tharoul. Later volgden Gabbin d'Offoux, de jongere Beaujolais de Halledet en Galopeur des Hayons. De laatste jaren kregen de eigengefokte Osborne (v. Diabolo) en Radar uitvoerig kansen. Osborne is van de twee het meest geliefd. 'Osborne scoort economisch erg goed en viel ook in de fokkerij mee. Van hem zullen veel koeien overblijven.' Het huidige assortiment ingezette stieren omvat namen als Danseur, Bivouac en Valli. Daarnaast zijn de verwachtingen rond Davidson de l'Ecluse erg hoog gespannen. 'Hij past op ons bedrijf erg goed qua origine en vererving.' Het fokdoel ligt in de richting van fijne fokproducten. 'Wij willen

dagen. Lily lag ook aan de basis van Epantantdochter Carmen, goed voor een eerste prijs op nationaal niveau, en de fokstier Opkapi van Terbeck.'

Nog meer favorieten trotseerden de jaren op Terbeck. Darling (v. Brulot) en Erotiek (v. Maud van de Boshoeck), de moeder van Osborne, zijn voorbeelden bij uitstek. 'Erotiek is nu tien jaar maar ze ziet er nog als een fijne, jonge koe uit', bevestigt Guy. Van lang aanhouden van dieren maken ze doorgaans geen gewoonte. 'Fokken doe je met jonge dieren. Op een enkele uitzondering na vertrekken ze gemiddeld na drie keer kalven.' Enkel de echte fokkoeien blijven langer. 'De echte uitblinkers worden gespoeld. Er zijn zelfs koeien bij die we alleen daarvoor inzet-

de beroepen in. Die variatie is mooi. Zo ben je ook je eigen rechter.'

Meer richting economie

Ondanks dat de fokkerij op het hoogste niveau plaatsvindt, gaat het fokdoel hoofdzakelijk richting economie. 'Het probleem is dat prijskampen en de economie nog altijd ver uit elkaar liggen', denkt zoon Jan. Hij werkt sinds drie jaar mee en ziet het wel zitten om aan de fokkerij van Terbeck binnen enkele jaren een vervolg te geven. 'We moeten proberen om tegelijkertijd gewicht en vleesmassa in de dieren te houden', vervolgt hij. 'Het is erg moeilijk om een middenweg te vinden tussen economie en topfokkerij.' De economische context van de laatste ja-

ken ze daar niet naar. Ook nu nog is de kloof tussen economie en show te groot. Als gekeurd wordt op de prijskampen, gaat bij de boeren nog veel te weinig door het hoofd welk dier ze als fokdier willen meenemen naar huis.' Als hulpmiddel bij het fokken vinden de eigenaars van Terbeck het jammer dat KI-stieren niet meer aan het grote publiek worden voorgesteld. 'Met cijfermateriaal kunnen wij te weinig fokken', beklemtoont Guy. Zijn vrouw Lutgarde sluit zich daarbij aan. 'De persoonlijke indruk is

nog altijd belangrijk. Met het overgrote deel van die cijfers kunnen we eigenlijk niets doen.' Inteelt noemt Guy nog altijd de belangrijkste dreiging binnen het ras. 'Op benen en gestalte kan geselecteerd worden. De grootste problemen komen uit inteelt.' Lutgarde denkt daar enigszins anders over nu pedigree-informatie goed beschikbaar is. Zelfverzekerd besluit ze: 'Over inteelt beslis je nu gewoon zelf.'

Annelies Debergh

Witblauwgeneraties op Terbeck

Lutgarde Schotsmans: 'Als fokker ben je ook je eigen rechter'

Fokkerij op het allerhoogste niveau. Al verscheidene jaren vormt dat de drijfveer op het witblauwfokbedrijf van Guy Roggen en Lutgarde Schotsmans in Kersbeek-Miskom. Maar ook daar gaat het fokdoel de laatste jaren meer richting economie.

Elsa du Chenia. Een naam met bekendheid die terugleidt naar het witblauwfokbedrijf van Terbeck in Kersbeek-Miskom. Onder meer de topkoeien Odysee van Terbeck (v. Galopeur) en de jongere Tendresse van Terbeck (v. Adjuste), 1a op de jongste nationale in Brussel, voeren op haar terug. Via haar zonen Diabolo (v. Bison) en Radar (v. Galopeur) zijn de genen van Elsa diep verspreid in de witblauwpopulatie.

Al verschillende generaties spitsen zich in de Vlaams-Brabantse gemeente toe op de topfokkerij. Sinds 1985 namen de huidige eigenaars Guy Roggen (49) en Lutgarde Schotsmans (47) definitief het roer over van vader Willy Schotsmans. Momenteel telt het fokbedrijf 380 fokdieren, goed voor ongeveer 150 kalvingen per jaar. Met de inbreng van zoon Jan en dochter Ana komt ook de nieuwe generatie aan bod.

Diabolo van Terbeck

De basis van de fokkerijgeschiedenis op

dieren met een goede ruglijn, een fijntypische achterhand en een mooie, ronde rib.'

Diabolo van Terbeck krijgt na alles het grootste eerbetoon. 'Hij was nog een slag beter dan Osborne en Radar', blikt Guy terug. 'Diabolo was een van de eerste kalveren van Elsa. In totaal zijn amper tachtig rietjes ingezet omdat hij vroeg stierf.' Zelf zetten Guy en Lutgarde er veertig in. De rest vertrok naar Linalux om de beste koeien mee te spoelen. 'Van de amper veertig kalveren kwamen later vijf of zelfs zes zonen op de KI. Dat is toch een hele prestatie. Zo'n stier gaan wij volgens mij nooit meer fokken.'

Ook in de vrouwelijke lijn liet het fokbedrijf zich de laatste jaren gelden. Aan de fokkoeien Fladderke en Lily denken de fokkers met plezier terug. 'Fladderke was ooit eerste op de nationale keuring maar Lily deed het achteraf gezien nog beter. Zelf kwam ze nooit buiten maar drie van haar dochters maakten naam op fokvee-

Tendresse, enige Vlaamse 1a op Agribex 2004

ten.' Lutgarde vervolgt enigszins verontschuldigend: 'Bepaalde koeien blijven soms te lang, maar die hebben dan ook een emotionele waarde. Op hun oude dag worden die nog wat in de watten gelegd.' Elsa, Darling en de vier nationaal kampioenes van Terbeck haalden die hoge status. 'Het is toch wel jammer dat het emotionele aspect wat verloren dreigt te gaan', vervolgt Lutgarde. 'Emotie is nodig om in het vak te stappen. Het is hard werken, maar "boer zijn" houdt verschillen-

ren in de vleessector ligt volgens Guy ten grondslag aan de verandering van de fokkerijkoers. 'Het is een hele periode slecht geweest', verduidelijkt hij. 'De echte woekerprijzen voor fokvee, uit de tijd dat bepaalde hobbymannen met witblauw begonnen, zijn voorbij. Dat komt volgens mij ook nooit meer terug.' De gevolgen van de lagere prijs lieten zich gelden. 'Toen het echt goed ging, was zestig procent van de drachten het gevolg van een ingeplant embryo. Nu is nog dertig procent van de kalveren afkomstig uit ET.' Ook het generatie-interval werd korter. 'Gemiddeld laten we de dieren nu drie keer kalven. Zo heb je na het afmesten een jong dier en krijg je nog een goeie prijs. Echt economisch is het om een dier twee keer te insemineren met een KI-stier en later te bevruchten door natuurlijke dekking. Niet-drachtige koeien brengen immers niets op. Ze kosten alleen maar geld.'

Persoonlijke indruk

Dat de witblauwfokkerij verder moet evolueren, ontkennen Guy en Lutgarde niet. 'Er is een tijd geweest dat alleen vlees telde', vertelt Lutgarde. 'Was een dier vierkant slecht op de poten, dan ke-

In de voorhand lijkt Odysee als twee druppels water op moeder Elza

